

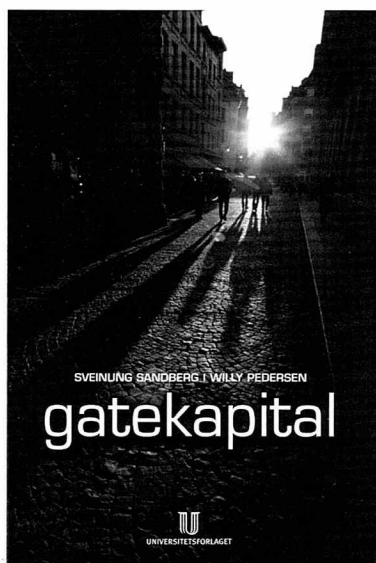
SOCIAL KAPITAL PÅ GADEN

Benny Lihme anmelder

Med bogen "Gatekapital" giver de to norske sociologer Sandberg og Pedersen, på baggrund af gedigent feltarbejde, et på samme tid opløftende og forstemmende billede af et lille kriminelt og voldsbetændt hash-sælgende miljø langs det ellers gennem de senere år stadigt mere gentrificerede område ved Akerselva i Oslo. På samme vis som hashen er en importeret vare, er størstedelen af de unge sælgere immigranter og flygtninge eller efterkommere af sådanne. Det nuancerede og konkrete sociologiske indblik man får som læser af "Gatekapital" er mao et indblik i en etnisk blandet gadekultur bestående af aktivt handlende, meningssøgende og rationelle forretningsmænd.

De unge mænd forenes kun i en form for norskhed for så vidt angår målet for de brune klumper, der langes "over disken". Det købedygtige hashpublikum er således i stor udstrækning repræsentanter for NormalNorge hos denne brogede etniske sælgerskare, der kulturelt set på forskellig vis er indspundet i hiphop-kulturen. Bogens indledning signalerer dette gennem brugen af et citat fra det afdøde rap-ikon Tupac Shakur: "I got nothin' ta lose, it's just me against tha world."

Citatet er heldigvis andet og mere end sociologisk smartness. Den bevidsthedsform der ligger udtrykt i citatet, er således en gennemgående bevidsthedsform hos de unge hashesælgere. På den ene side indrømmer feltforskerne de unge besiddelse af gadekapital, dvs de er rationelle og aktivt handlende på nogle måder, som åbenlyst kan anskues som nødvendige for at kunne mestre det stræbsomme og komplicerede liv på gaden. De sociologiske forskere giver altså credit, for ikke at sige respekt!, til disse unges komplekse kompetencer (ud fra en Pierre Bourdieuinspireret opfattelse af social kapital). Gadekulturen, inklusive dens hiphop-elementer, er en subkultur der virker selvopvurderende i og med,

Sveinung Sandberg og Willy Pedersen: **Gatekapital.** Universitetsforlaget. 262 sider.

at den er en kilde til selvtillid og beherskelse.

På gaden, vel at mærke. Og det er her den anden del af den sociologiske analyse kommer ind: på samme måde som Paul Willis for mange år siden analyserede de engelske arbejderklasseunges, "lads", gøren og laden i et positivt lys, er ambivalensen forbundet med det "at være" stor lort i en lille gade" åbenlyst. Hvad kan disse unge stille op med deres gadekapital i andre sammenhænge?

Sandberg og Pedersen gør det klart, at bagsiden ved subkulturen er, at en beherskelse af dennes normer og en vis status i den, let fører til yderligere isolation fra det øvrige samfund. Især for dem, der oplever succes som afviger med penge & stil. Netop gadens konger, de succesfulde, har potentiale til at blive livslange outsiders i og med at en kriminel succes vanskeliggør vejen ud.

Det tragiske ved den modsætningsfyldte taberrolle forekommer især tragisk i forbindelse med de unge, der har fået volden ind med modermælken. En del af gadekapitalen er således for ikke mindst somaliske unge "krigererfaring". Unge som fra de var helt små har været vant til våben, krig og død besidder på den ene side den for os andre lidet attraktive form for gadekapital, der består i erfaring med at være voldsoffer og truet. En figur som mafiamytologiens "Scarface" kunne her supplere Tupac Shakur: ar som vidner om kamp og om den kæmpendes evne til ikke kun at stå for men også kunne modtage volden.

Voldsoffer-karrieren, inkluderet de tæv man har fået af faderen fra barnsben, som et afgørende item på den gadekapitalistiske CV-børs...